

บทที่ 4

บริบทของสถานศึกษา

ในการพัฒนาแนวทางการส่งเสริม และสนับสนุนด้านวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว ชุมชน ของสถานศึกษาขนาดเล็ก กรณีศึกษา : โรงเรียนวัดลาดระโห่ง โรงเรียนวัดท่าใหม่ และ โรงเรียนวัดศรีภักดิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา นั้น ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูล ด้านบริบทของสถานศึกษาทั้ง 3 แห่ง ซึ่งเป็นสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กโดยการสัมภาษณ์ บุคลากรที่เกี่ยวข้องของสถานศึกษาและชุมชน และพร้อมทั้งตรวจสอบเอกสารของสถานศึกษา ดังกล่าวข้างต้น โดยสรุปข้อมูลในภาพรวม ดังต่อไปนี้

โรงเรียนวัดลาดระโห่ง

โรงเรียนวัดลาดระโห่ง ตั้งอยู่ หมู่ที่ 5 ตำบลวัดขยม อำเภอบางปะอิน จังหวัด พระนครศรีอยุธยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 โรงเรียน เปิดให้บริการตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษา อนุบาลปีที่ 1 – 2 จนถึงระดับประถมศึกษาปีที่ 1 – 6 มีนักเรียน 88 คน แต่ละชั้นมี 1 ห้องเรียน รวมทั้งสิ้น 8 ห้องเรียน มีพื้นที่ 5 ไร่ ภายในประกอบด้วย อาคารเรียน 2 หลัง เป็นอาคารไม้ แบบ ป.1 ข สนามกีฬาบอลเลย์บอล 1 สนาม สนามฟุตบอล 1 สนาม อาคาร 2 หลัง ใช้แบ่งเป็นห้องต่างๆ ได้แก่ ห้องสมุด ห้องพยาบาล ห้องจริยธรรม ห้องเรียนตั้งแต่ชั้นอนุบาลปีที่ 1 – ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีห้องน้ำ 1 หลัง 4 ที่นั่ง มีถังเก็บน้ำฝน แบบ ฝ 33 จำนวน 1 ชุด มีโรงอาหาร อยู่ชั้นล่างใต้ อาคาร ในปีงบประมาณ 2546 ได้งบประมาณจากทางราชการ 135,702.50 บาท ได้ งบประมาณสนับสนุน จำนวน 250,000 บาท งบประมาณ ทั้งหมดที่ได้รับได้จ่ายเพื่อการ เรียนการสอน 250,702.50 บาท การพัฒนาด้านกายภาพ และ สื่ออุปกรณ์ คอมพิวเตอร์ จำนวน 135,000 บาท ซึ่งโรงเรียนมีเครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับใช้ใน กิจกรรมการเรียนการสอนของโรงเรียน จำนวน 6 เครื่อง

ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียน ประกอบด้วย ครูประจำการ 6 คน เป็นเพศหญิง 3 คน เพศชาย 3 คน ซึ่งมีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี 6 คน โดยกำลังศึกษาต่อระดับปริญญาโท 1 คน อายุเฉลี่ยของครูโดยประมาณ 50 ปี ประสบการณ์การทำงานของครูโดยเฉลี่ย 28.5 ปี มีนักการ การโรงในอัตราจ้างชั่วคราว 1 คน

ตาราง 1 แสดงจำนวนบุคลากร ตำแหน่ง วุฒิและสาขาวิชา

ที่	ชื่อ – สกุล	ตำแหน่ง	วุฒิ	วิชาเอก
1	นางอัจฉรา คหิณฑพงศ์		ผู้อำนวยการ ค.บ	
ภาษาไทย				
2	นางกาหลง เสถียรเนตร		ครู	ค.บ.
คหกรรม				
3	นางลัดดา นิมิตระกุล	ครู	ค.บ.	พลศึกษา
4	นายประสาน เสถียรเนตร		ครู	ค.บ.
ภาษาไทย				
5	นายชัยณรงค์ สมิตะมุกสิก		ครู	ค.บ.
สังคม				
6	นายชัชวาล บริบูรณ์	ครู	ค.บ.	สังคม

ที่มา : โรงเรียนวัดลาดระโห่ง. 2547 : 10.

สภาพชุมชนของโรงเรียนตั้งอยู่ หมู่ 5 เขตบริการของโรงเรียน ได้แก่ หมู่ 5 – 8 มีจำนวนประชากรรวมกันประมาณ 320 คน ซึ่งนับถือศาสนาพุทธทั้งหมด ประชากรส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้าง รองลงมา คือ เกษตรกร ประชาชนมีฐานะยากจน นักเรียนส่วนใหญ่มีสภาพครอบครัวที่มีปัญหา บิดามารดาแยกทางกัน รายได้ของประชากรต่อหัว 30,000 บาทต่อปี เป็น ชุมชนขนาดเล็ก ชุมชนมีความสัมพันธ์ค่อนข้างดีกับสถานศึกษาและบุคลากร มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการค่อนข้างน้อย แต่ช่วยหางบสนับสนุนการศึกษาและการจัดหางบประมาณเป็นอย่างดี ปัญหาทางด้านเสพติดมีน้อยมาก โรงเรียนมีผลงานดีเด่นในการจัดกิจกรรมกีฬาวอลเลย์บอล ดนตรี โดยได้รับรางวัลชนะเลิศระดับกลุ่มโรงเรียนและอำเภอ วิทยุทัศน์ของโรงเรียน คือ นักเรียนโรงเรียนวัดลาดระโห่ง ต้องอ่านออก เขียนได้ คิดเลขเป็น เน้นคอมพิวเตอร์ เลิศเลอภาษาอังกฤษ พิชิตความซื่อสัตย์ มีคุณสมบัติด้านประหยัด จัดภูมิทัศน์ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ครูมีการพัฒนาด้านเทคโนโลยี มีชุมชนเป็นส่วนร่วม หลอมรวมทักษะชีวิต โรงเรียนวิถีพุทธ เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป้าหมายของโรงเรียน คือ จัดการศึกษาที่มีคุณภาพแก่นักเรียน มีลักษณะ

นิสัยที่ดี มีความรู้ทักษะ มีความสามารถเป็นที่ยอมรับของชุมชนและดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ปรชญาการศึกษา คือ พัฒนา ศรัทธา สามัคคี มีวินัย ใฝ่รู้ อยู่อย่างมีความสุข

โรงเรียนวัดลาดตระโฮง เน้นการจัดการศึกษาที่สนองความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น โดยส่งเสริมพัฒนาการทางกาย อารมณ์ สังคม ทักษะการอาชีพ ทักษะกระบวนการคิด และให้มีความรู้ควบคู่คุณธรรม จริยธรรม ด้วยวิธีการจัดการการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พัฒนาผู้เรียนตามธรรมชาติและตามศักยภาพให้ดีที่สุด โดยการใช้ยุทธศาสตร์ในการบริหารจัดการ คือ การทำงานแบบมีส่วนร่วม บุคลากรทุกคน ทุกระดับ ร่วมรู้ ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมน้ำใจ บริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School – based management : SBM) มีการดำเนินงานและกำกับติดตามการทำงาน โดยผู้ที่ได้รับมอบหมาย ร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติ มีการดำเนินงานและกำกับติดตามการทำงาน และรายงานผลให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบทุกกิจกรรม เพื่อให้การบริหารมี ประสิทธิภาพ โปร่งใส ยุติธรรม ตรวจสอบได้

โครงสร้างการบริหารงานของโรงเรียนแบ่งออกเป็น 6 งาน ได้แก่ งานวิชาการ งานบุคลากร งานกิจการนักเรียน งานธุรการ การเงินและพัสดุ งานอาคารสถานที่และงานสัมพันธ์ชุมชน นอกจากนี้ยังมีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน นำโดย อาจารย์ระเบียบ เฉลิมบุญ ทำหน้าที่เป็นประธานกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีพระสงฆ์ 1 รูป ร่วมเป็นกรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อร่วมกันพัฒนาติดตามงาน และแก้ไขปัญหาที่อาจเกิดขึ้น

ตาราง 2 แสดงจำนวนคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ที่	ชื่อ – สกุล	ตำแหน่งในคณะกรรมการ
1	นายระเบียบ เฉลิมบุญ	ประธานกรรมการ
2	นายชุมพล ทองอร่าม	กรรมการ
3	นายสมหมาย ทองอร่าม	กรรมการ
4	นางรัตนาภรณ์ ชัยมาตร	กรรมการ
5	นายจรัสศักดิ์ ทันบุตร	กรรมการ
6	พระครูเกษม วุฒิกิจ	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
7	นายชัชวาล บริบูรณ์	กรรมการผู้แทนครู
8	นางอรรษา คหีนทพงศ์	กรรมการและเลขานุการ

ที่มา : โรงเรียนวัดลาดตระโห่ง. 2547 : 15.

โรงเรียนวัดลาดตระโห่งได้จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี โดยมีเป้าหมายการดำเนินงานที่เน้นผลงานตามมาตรฐานการศึกษา 3 ด้าน คือ ด้านที่เกี่ยวกับผู้เรียน ด้านที่เกี่ยวกับครู และด้านที่เกี่ยวกับผู้บริหาร และได้กำหนดมาตรฐานด้านที่เกี่ยวกับผู้เรียน มีเป้าหมายการดำเนินงานเน้นการพัฒนาผู้เรียนในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านความรู้ทางวิชาการ ด้านสุขภาพซึ่งรวมทั้งการดูแลสุขภาพ และป้องกันตนเอง จากสิ่งเสพติดและอบายมุข ด้านคุณธรรมและจริยธรรม และด้านอื่น ๆ ได้แก่ ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง และการพัฒนาตนเอง ทักษะการทำงาน การมีสุนทรียภาพทางดนตรี กีฬาและศิลปะ

สำหรับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนั้น จากการสำรวจข้อมูลการรายงานคุณภาพการศึกษา (Self assessment report : SAR) ปีการศึกษา 2547 ของสถานศึกษา พบว่าสถานศึกษาแบ่ง ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็น 5 ระดับ ได้แก่ ระดับ 0, 1, 2, 3, 4 และ ในกลุ่มสาระ การเรียนรู้หลัก เช่น สาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ สาระการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษ ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับ 2 และ 3 มีผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนในระดับ 4 น้อยมาก ดังปรากฏในตารางต่อไป

ตาราง 3 แสดงระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และปีที่ 6

สาระการเรียนรู้ (วิชา)	ระดับชั้น ผู้เรียน (คน)	จำนวน	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน				
			ระดับ4	ระดับ3	ระดับ2	ระดับ1	ระดับ0
ภาษาไทย	ป.3	7	-	5	2	-	-
คณิตศาสตร์	ป.3	7	-	-	4	3	-
-							
ภาษาอังกฤษ	ป.3	7	-	-	-	-	-
7 - -							
ภาษาไทย	ป.6	11	1	9	1	-	-
คณิตศาสตร์	ป.6	11	-	-	3	8	-
-							
ภาษาอังกฤษ	ป.6	11	-	-	-	2	-
9 - -							

ที่มา : โรงเรียนวัดลาดตระโห่ง. 2547 : 19.

โรงเรียนวัดท่าใหม่

โรงเรียนวัดท่าใหม่ ตั้งอยู่ หมู่ที่ 6 ตำบลปากกระแจะ อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 มีเนื้อที่ประมาณ 5 ไร่เศษ มีอาคารเรียน 2 หลัง เป็นอาคารไม้แบบ ป.1 ข ชั้นเดียว ใต้ถุนสูง มีห้องเรียน 8 ห้อง ใช้เป็นห้องระดับชั้นอนุบาล 2 ห้อง ระดับชั้นประถมศึกษา 6 ห้อง มีห้อง พิเศษที่ใช้เป็นห้องปฏิบัติการทางภาษา 1 ห้อง ห้องคอมพิวเตอร์ 1 ห้อง วิทยาศาสตร์ 1 ห้อง ห้องสมุดขนาดเล็ก 1 ห้อง สนามกีฬาทั่วไป 1 สนาม สนามวอลเลย์บอล 1 สนาม ลานกีฬา เอนกประสงค์ 1 อาคาร ห้องส้วม 1 หลัง 5 ที่นั่ง ชุมชนโดยรอบโรงเรียนวัดท่าใหม่ เป็นชุมชน กึ่งเมืองกึ่งชนบท มีประชากรประมาณ 2,500 คน ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ และนับถือ ศาสนาอิสลาม ประมาณร้อยละ 25 ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำนา เป็นอาชีพหลัก อาชีพรองได้แก่การรับจ้างทั่วไป ฐานะทางเศรษฐกิจยากจน โดยมีรายได้เฉลี่ยต่อหัว ประมาณ 24,000 บาทต่อปี ความสัมพันธ์ระหว่าง

สถานศึกษากับชุมชนอยู่ในระดับดี ชุมชน ได้เข้ามามี ส่วนร่วมในกิจกรรมของสถานศึกษาอยู่เสมอ โดยการนำของคณะกรรมการสถานศึกษา และ วัดท่าใหม่ซึ่งตั้งอยู่ในบริเวณเดียวกับสถานศึกษา ยังได้เข้ามามีส่วนร่วมในการสนับสนุนครุภัณฑ์และงบประมาณในการพัฒนาสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

โรงเรียนวัดท่าใหม่จัดการศึกษา 2 ระดับ คือ ระดับอนุบาล 2 ห้องเรียน ระดับประถมศึกษา 6 ห้องเรียน แบ่งเป็นอนุบาล 1 และอนุบาล 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นละ 1 ห้องเรียน มีนักเรียนรวม 80 คน บุคลากรของโรงเรียนประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา 1 คน ครูผู้สอน 4 คน และนักการภารโรง 1 คน ที่สถานศึกษาจ้างด้วย เงินบริจาค บุคลากรของสถานศึกษาทุกคนมีคุณวุฒิการศึกษา ระดับปริญญาตรี ยกเว้นนักการ ภารโรง และอายุเฉลี่ยของบุคลากร ประมาณ 29.20 ปี

ตาราง 4 แสดงจำนวนบุคลากร ตำแหน่ง วุฒิและวิชาเอก

ที่	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง	วุฒิ	วิชาเอก
1	นางอภิญา อ่อนจริง เทคโนโลยีฯ		ผู้อำนวยการ	ค.บ.
2	นายประยงค์ รื่นการเพชร	ครู	ค.บ.	คณิตศาสตร์
3	นายสุนทร นิ่มนวล	ครู	ศศ.บ.	เกษตร
4	นางเพลิน อ่อนแก้ว	ครู	ค.บ.	สังคม
5	นายประทีป ชันชรวรรณ	ครู	ค.บ.	เกษตร

ที่มา : โรงเรียนวัดท่าใหม่. 2547 : 12.

ตาราง 5 แสดงจำนวนคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ที่	ชื่อ – สกุล	ตำแหน่งในคณะกรรมการ
1	นายผ่อง ศรีหมอก	ประธานกรรมการ
2	นายลำไย รัมมะยาน	กรรมการ
3	นางสุทธิรัก ราศรี	กรรมการ
4	นางรำจวน โตโสม	กรรมการ
5	นายจองชัย เหมือนแมน	กรรมการ
6	นางอภิญญา อ่อนจริง	กรรมการและเลขานุการ

ที่มา : โรงเรียนวัดท่าใหม่. 2547 : 13.

ตาราง 6 แสดงผลการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติในชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และปีที่ 6

รายวิชา พอใช้ /ดี) ดี	ระดับ ชั้น	จำนวน (คน)	คะแนนเฉลี่ย ร้อยละ	ร้อยละที่ ปรับปรุง	(ปรับปรุง / พอใช้
ภาษาไทย	ป. 3	16	53.36	6.25	75.00
คณิตศาสตร์	ป. 3	16	52.92	0.00	
		31.25			
วิทยาศาสตร์	ป. 3	16	56.04	0.00	
		31.25			
ภาษาไทย	ป. 6	9	41.67	44.44	
		0.00			
คณิตศาสตร์	ป. 6	9	57.78	22.22	11.11
		66.67			
วิทยาศาสตร์	ป. 6	9	40.00	0.00	88.89
		0.00			
ภาษาอังกฤษ	ป. 6	9	33.06	44.44	55.56
		0.00			

ที่มา : โรงเรียนวัดท่าใหม่. 2547 : 14.

จากตาราง 6 จากการสำรวจข้อมูลด้านผลการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติในชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2547 พบว่า คะแนนเฉลี่ยในสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ สาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ และสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ พบว่ามีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำและร้อยละของผู้เรียนส่วนใหญ่มีคะแนนอยู่ในระดับพอใช้ และจากการสำรวจข้อมูลจากเอกสารของสถานศึกษา การสังเกตและการสัมภาษณ์บุคลากรในสถานศึกษา พบว่า นักเรียนทุกคนปลอดจากยาเสพติด มีสุขภาพแข็งแรง มีน้ำหนักรวมและส่วนสูงตามเกณฑ์มาตรฐาน ประมาณร้อยละ 94.49 นักเรียนมีสมรรถภาพทาง

กายอยู่ในเกณฑ์ปานกลางขึ้นไป ร้อยละ 92.06 นักเรียนส่วนใหญ่มีทักษะทางด้านกีฬาที่ดี และ
 ประมาณร้อยละ 75.50 เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรมและมีคุณลักษณะเด่นในด้านความซื่อสัตย์
 นอกจากนี้ พบว่า โรงเรียนวัดท่าใหม่มีครูผู้สอนที่มีคุณวุฒิและมีความสามารถตรงกับ
 วิชาที่จัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนถึงร้อยละ 80 และผู้บริหารสถานศึกษาจัดโครงสร้างการ
 บริหารงานภายในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ และให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการ
 สถานศึกษาแบบมี ส่วนร่วม เช่น ให้คณะกรรมการสถานศึกษาได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหาร
 จัดการสถานศึกษา โรงเรียนสามารถประสานงานกับชุมชนได้เป็นอย่างดี

โรงเรียนวัดศรีภวังค์

โรงเรียนวัดศรีภวังค์ ตั้งอยู่ หมู่ที่ 1 ตำบลทับน้ำ อำเภอบางปะหัน จังหวัด
 พระนครศรีอยุธยา มีพื้นที่ จำนวน 5 ไร่ เดิมชื่อโรงเรียนประชาบาลตำบลทับน้ำ (วัดศรีภวังค์)
 ตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 1 พฤศจิกายน พ.ศ. 2433 ด้วยเงินงบประมาณของ
 กระทรวงศึกษาธิการโดยใช้ศาลาการเปรียญวัด ศรีภวังค์ เป็นสถานที่เรียนเปิดการสอนตั้งตั้งแต่
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เนื่องจากโรงเรียนต้องอาศัยศาลาการเปรียญ
 ของวัด เป็นสถานที่เรียนจึงไม่สะดวกในการเรียน การสอน บางครั้งทางวัดและประชาชนใช้
 ศาลาการเปรียญประกอบพิธีทางศาสนาจึงต้องปิด โรงเรียนทำให้เสียผลการเรียนของเด็ก
 โดยมีนายยะ เข้มทอง เป็นครูใหญ่ และปัจจุบัน มีนางเรณู สีนัด เป็นผู้อำนวยการ ซึ่ง
 โรงเรียนมีการพัฒนามาเป็นลำดับ ดังนี้

พ.ศ. 2521 คณะกรรมการศึกษา และประชาชนจึงร่วมกันจัดหาทุนทรัพย์จัดสร้าง
 อาคารเรียนถาวรเป็นเอกเทศขึ้น โดยได้รับเงินบริจาคจาก

คุณนายทรัพย์ ถกลศรี	เป็นเงิน	7,967.45 บาท
ประชาชนบริจาค	เป็นเงิน	7,352.00 บาท
กองสลากกินแบ่งรัฐบาลบริจาค	เป็นเงิน	80,000.00 บาท

เพื่อสร้างอาคารเรียนถาวรแบบกรมสามัญ 017 (ดัดแปลง) 4 ห้องเรียน สิ้นค่า
 ก่อสร้างรวมเงินทั้งสิ้น 154,319.45 บาท และทำการเปิดอาคารเรียน เมื่อวันที่ 28
 เมษายน พ.ศ. 2521 โดยเปิดทำการสอนถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

พ.ศ. 2522 โรงเรียนได้รับงบประมาณจากทางราชการอีก 340,000 บาท ต่อเติม
 อาคารอีก 2 ห้องเรียน และเปิดสอนถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

พ.ศ. 2528 โรงเรียนได้รับจัดสรรงบประมาณเป็นจำนวนเงิน 15,000 บาท สร้าง
 เรือนเพาะชำแบบ พ.1

พ.ศ. 2529 โรงเรียนได้รับอนุญาตให้เปิดสอนชั้นเด็กเล็กอีก 1 ห้องเรียน จึงทำให้ห้องเรียนไม่เพียงพอ คณะกรรมการศึกษาจึงได้จัดหาทุนทรัพย์กันห้องเรียนก่ออิฐถือปูนใต้ถุนอาคารเรียนเรียน 3 ห้องสิ้นงบประมาณ 17,076 บาท

พ.ศ. 2531 โรงเรียนได้รับจัดสรรงบประมาณ หมวดค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้างเป็นจำนวนเงิน 35,000 บาท สร้างถึงเก็บน้ำฝน ฝ.33

พ.ศ. 2532 โรงเรียนได้งบจัดสรรงบประมาณ หมวดค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้างเป็นจำนวนเงิน 621,000 บาท สร้างอาคารเรียนตามแบบ สปช. 104 / 26 จำนวน 3 ห้องเรียน

พ.ศ. 2532 โรงเรียนได้งบจัดสรรงบประมาณ หมวดค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง 80,000 บาท สร้างส้วมตามแบบ สปช. 630/29 จำนวน 4 ที่นั่ง ตาราง 7 แสดงจำนวนอาคารเรียน อาคารประกอบและพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการศึกษา

ที่	อาคาร/สนาม	ชื่อแบบ/ขนาด	จำนวน
1	อาคารเรียน	กรมสามัญ 017	1 หลัง
2	อาคารเรียน	สปช. 104/26	1 หลัง
3	ส้วม	สปช. 603/29	1 หลัง 4 ที่นั่ง
4	ถังเก็บน้ำฝน	ฝ. 33	1 ถัง
5	สนามฟุตบอล	ฟ. 1	1 สนาม

ที่มา : โรงเรียนวัดศรีแก้ว. 2547 : 8.

โรงเรียนวัดศรีแก้ว (ปีการศึกษา 2548) มีครูและบุคลากร ประกอบด้วย ครูประจำการ จำนวน 7 คน เป็นชาย 3 คน หญิง 3 คน นักการภารโรง 1 คน มีคณะกรรมการสถานศึกษาจำนวนนักเรียน และผลการประเมินคุณภาพ ดังละเอียดตามตารางต่อไปนี้

ตาราง 8 แสดงจำนวนบุคลากร ตำแหน่ง วุฒิและวิชาเอก

ที่	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง	วุฒิ	วิชาเอก
1	นางเรณู สีนิต	ผู้อำนวยการ	ค.บ.	ประวัติศาสตร์
2	นางสาวปริศนา รัตนธารากร	ครู	ค.บ.	ประวัติศาสตร์
3	นายมานพ นิลประวิทย์	ครู	ค.บ.	สังคมศึกษา
4	นายชาติ มารยาท	ครู	ค.บ.	ประถมศึกษา
5	นายสมชาย ชูประสิทธิ์	ครู	ค.บ.	คอมพิวเตอร์
6	นางประคอง เกิดพร	ครู	ค.บ.	ภาษาไทย
7	นายชัช แจ่มจิตร	นักการภารโรง	ม. 3	-

ที่มา : โรงเรียนวัดศรีวงค์. 2547 : 11.

ตาราง 9 แสดงจำนวนคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ที่	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่งในคณะกรรมการ
1	นายฉิน บุญประคอง	ประธานกรรมการ
2	นางปราณี มงคลไวย	กรรมการผู้แทนผู้ปกครอง
3	นางประคอง เกิดพร	กรรมการผู้แทนครู
4	นายนิเวศ นามเมือง	กรรมการผู้แทนองค์กรชุมชน
5	นายสุเมธ สาลีชน	กรรมการผู้แทนองค์กรปกครองท้องถิ่น
6	นายมงคล บุญประครอง	กรรมการผู้แทนศิษย์เก่า
7	พระฟู ธีรปัญญา	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
8	นายชูชีพ ข้าวสามรวง	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
9	นางเรณู สีนิต	กรรมการและเลขานุการ

ที่มา : โรงเรียนวัดศรีวงค์. 2547 : 14.

ตาราง 10 แสดงจำนวนนักเรียนรายชั้น จำแนกตามเพศ ปีการศึกษา 2548

ชั้น	ชาย	หญิง	รวม
ชั้นอนุบาลปีที่ 1	4	7	11
ชั้นอนุบาลปีที่ 2	6	2	8
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	5	3	8
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2	4	5	9
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3	6	8	14
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	2	6	8
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	5	5	10
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	8	5	13
รวม	40	41	81

ที่มา : โรงเรียนวัดศรีภวังค์. 2547 : 15.

ตาราง 11 แสดงผลการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติ ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และปีที่ 6

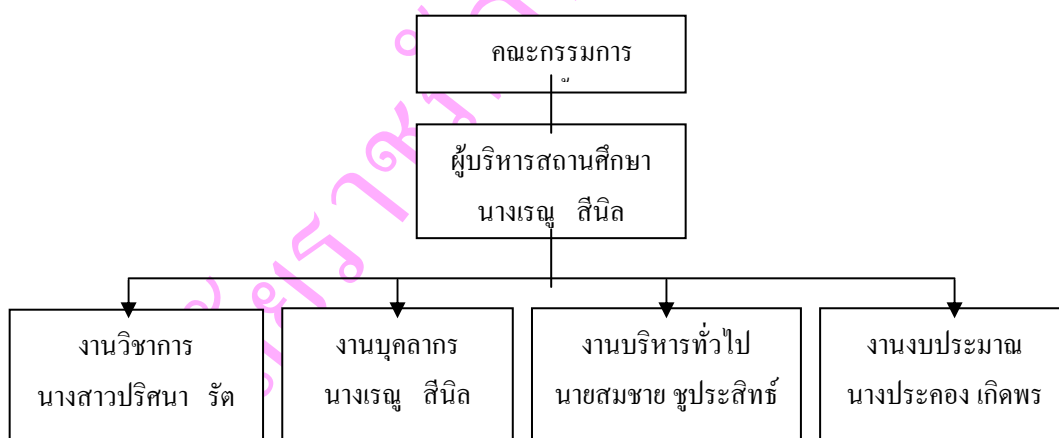
ปีการศึกษา 2547

รายวิชา ปรับปรุง /พอใช้ /ดี	ระดับ		จำนวน ชั้น	คะแนนเฉลี่ย (คน)	ร้อยละที่	
	ปรับปรุง	พอใช้ /ดี			ร้อยละ	ร้อยละ
ภาษาไทย	3	8	52.50	0.00	100.00	0.00
คณิตศาสตร์	3	8	39.17	12.50	87.50	0.00
วิทยาศาสตร์	3	8	40.83	0.00	0.00	0.00
0.00						
ภาษาไทย	6	20	49.25	30.00	40.40	30.30
คณิตศาสตร์	6	20	49.38	25.00	55.00	20.20
วิทยาศาสตร์	6	20	44.25	0.00	80.00	
5.00						
ภาษาต่างประเทศ	6	20	45.63	10.00	80.00	
10.10						

ที่มา : โรงเรียนวัดศรีภวังค์. 2547 : 19.

ข้อมูลการบริหารงาน

โรงเรียนวัดศรีวงค์มีการบริหารจัดการภายในโรงเรียน โดยแบ่งงานออกเป็น 4 งาน คือ งานวิชาการ งานบุคลากร งานบริหารทั่วไป และงานงบประมาณ โดยมีคณะกรรมการสถานศึกษา ขึ้นพื้นฐานทำหน้าที่กำกับ และสนับสนุนกิจการของโรงเรียนที่สอดคล้องกับหลักการบริหาร โดยใช้ โรงเรียนเป็นฐาน (School based management : SBM) ที่เน้นให้โรงเรียนมีอิสระในการบริหารตนเองโดยการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง โดยมีแผนภูมิโครงสร้างการบริหาร ดังภาพประกอบ 6

ภาพประกอบ 6 โครงสร้างการบริหารโรงเรียนวัดศรีวงค์

ที่มา : โรงเรียนวัดศรีวงค์. 2547 : 28.

วิสัยทัศน์ นักเรียนโรงเรียนวัดศรีวงค์ สุขภาพดี มีคุณธรรม เลิศล้ำวิชาการ
ก้าวทันเทคโนโลยี มีภูมิทัศน์เอื้อต่อการเรียนรู้ มุ่งสู่พัฒนาอาชีพภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อ
นำไปสู่การประกอบอาชีพ ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

พันธกิจ สถานศึกษาจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพอนามัยให้กับนักเรียน จัดกิจกรรมส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรม จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนมีทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์ สถานศึกษาจัดให้ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ที่สมบูรณ์ประกอบไปด้วย

คอมพิวเตอร์และระบบอินเทอร์เน็ต พัฒนาครูผู้สอนให้สามารถจัดกิจกรรมบูรณาการกิจกรรม โครงการและสามารถใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ สถานศึกษาจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย สถานศึกษาจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามาส่วนร่วมจัดการศึกษา

โรงเรียนวัดศรีภักดิ์ได้กำหนดเป้าหมายให้ ผู้เรียนมีสุขภาพอนามัยแข็งแรง มีคุณธรรม จริยธรรม มีทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ สามารถศึกษาหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ครูมีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอน ชุมชนมีส่วนร่วมและสนับสนุนในการจัดการเรียนการสอน ผู้เรียนมีทักษะในการประกอบอาชีพจากการนำภูมิปัญญาท้องถิ่น มาจัดการเรียนการสอน

ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน มุ่งเน้นพัฒนานักเรียนให้ครบทุกด้าน ทั้งร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา การกำหนดจุดเน้นในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งในความต้องการของโรงเรียนและชุมชนที่จะพัฒนานักเรียนให้ถึงขีดสุด ของศักยภาพ สามารถดำรงชีวิตและปรับตัวให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

ธรรมนูญโรงเรียน (พ.ศ. 2547-2549) ของโรงเรียนวัดศรีภักดิ์ ได้จัดลำดับความสำคัญของจุดเน้นในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน ไว้ดังนี้

ด้านอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ พัฒนาอาคารสถานที่ โครงสร้างพื้นฐานให้เพียงพอเหมาะสมเป็นปัจจุบัน จัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมให้เป็นระเบียบเรียบร้อย สะอาด ร่มรื่น สดชื่น สวยงาม เน้นจัดหาวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอนที่ทันสมัยและพัฒนาห้องสมุดให้ได้มาตรฐานและเป็นศูนย์กลางแห่งการเรียนรู้

ด้านบุคลากรโรงเรียน พัฒนาความรู้ ทักษะ ความสามารถ เจตคติ ความเชื่อ วิสัยทัศน์ และบทบาทของครูให้เหมาะสมกับการปฏิบัติงานในหน้าที่ ทั้งรูปแบบ เนื้อหา วิธีการ และ เทคโนโลยีที่ทันสมัยจูงใจให้บุคลากรได้รับการพัฒนาอย่างสม่ำเสมออย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง ส่งเสริม ให้ได้รับสวัสดิการที่เหมาะสม เพื่อสร้างขวัญกำลังใจและความมั่นคงในอาชีพ

ด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน พัฒนาหลักสูตรทุกกลุ่มวิชา โดยถึงชุมชนท้องถิ่นให้เข้ามาอยู่ให้ห้องเรียนและนำห้องเรียนออกไปสู่ชุมชน ปรับกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง พัฒนาการเรียนการสอนโดยเน้นวิชาพื้นฐานที่จำเป็นที่จะพัฒนา นักเรียนสู่ความเป็นเลิศและสากล คือ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ และ คอมพิวเตอร์ ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมที่ดีงาม พัฒนาศักยภาพและสร้าง

ภูมิคุ้มกันจากสารเสพติด พัฒนารูปแบบและวิธีการวัดประเมินผล โดยเน้นการแสดงผลออกจริงของผู้เรียน ตลอดจนสร้างระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนให้ได้มาตรฐาน

จากการศึกษาบริบทของสถานศึกษาทั้ง 3 แห่ง คือ โรงเรียนวัดลาดกระโงง โรงเรียนวัดศรีภวังค์ และโรงเรียนวัดท่าใหม่ พบว่า โรงเรียนขนาดเล็กนั้นมีข้อจำกัดในการดำเนินการบริหารจัดการที่คล้ายคลึงกัน เช่น ในด้านบุคลากร ด้านงบประมาณซึ่งมีจำนวนจำกัด เมื่อเปรียบเทียบกับภารกิจที่ต้องดำเนินการ สำหรับการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการ ให้แก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ในพื้นที่รับผิดชอบของโรงเรียนนั้น โรงเรียนยังไม่มีความพร้อม ไม่สามารถดำเนินการได้อย่างเป็นรูปธรรม โรงเรียนทั้ง 3 แห่ง มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้แก่แก่นักเรียนในโรงเรียนเท่านั้น แต่โรงเรียนขนาดเล็กทั้ง 3 แห่ง มีความสัมพันธ์อันดีกับชุมชนโดยรอบ ชุมชน องค์กรท้องถิ่น มีส่วนร่วมในการจัด

กิจกรรมกับโรงเรียน ประมาณร้อยละ 70 การประสานขอความร่วมมือสามารถปฏิบัติได้ดีพอ สมควร ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา เกือบทั้งหมดเป็นเพียงการประสานขอความช่วยเหลือสนับสนุนช่วยเหลือ ในกิจกรรมต่าง ๆ ของทางโรงเรียนเท่านั้น ไม่ได้เป็นการให้บริการงานวิชาการแก่ชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับการประชุมวิพากษ์และสรุปผลการประชุมสัมมนาผู้บริหาร ถึงข้อจำกัดต่าง ๆ ของโรงเรียนขนาดเล็ก และ สอดคล้องกับผลสรุปของการระดมความคิดเห็น และความต้องการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กของผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 ในการจัดทำแผนพัฒนายกระดับคุณภาพสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก เมื่อวันที่ 30 สิงหาคม พ.ศ. 2548 ที่พบว่าสถานศึกษามีข้อจำกัดหลายประการ เช่น ด้านงบประมาณรายหัวที่ได้รับจากภาครัฐ ซึ่งไม่เพียงพอต่อการบริหารจัดการตามภารกิจ ของสถานศึกษาได้ จำนวนผู้สอนไม่เพียงพอ แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนไม่หลากหลาย สภาพ อาคารเรียนบางแห่งที่เก่าและทรุดโทรม ต้องได้รับการซ่อมแซมให้มีสภาพมั่นคง แข็งแรง เหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอนให้แก่แก่นักเรียน หรือการให้บริการแก่ชุมชน

โรงเรียนวัดลาดกระโงง

จากสภาพของโรงเรียนขนาดเล็กที่มีจำนวนนักเรียนทั้งหมด 88 คน บุคลากรไม่ครบชั้น วัสดุ อุปกรณ์ เทคโนโลยี งบประมาณ มีน้อยไม่เพียงพอกับความต้องการของผู้เรียน และผู้บริหารสถานศึกษาต้องปฏิบัติหน้าที่ทำการสอนเช่นเดียวกับผู้สอน ดังนั้น โรงเรียนจึงมุ่งเน้นจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีคุณภาพในด้านวิชาการแขนงต่าง ๆ ให้กับผู้เรียน ให้เป็นที่ยอมรับของชุมชน ให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของโรงเรียน จึงทำให้

ความสามารถในการให้บริการด้านการศึกษาวิชาการต่าง ๆ แก่ชุมชน ไม่สามารถดำเนินการได้ แต่ โรงเรียนมีผลงานดีเด่นในด้านจัดกิจกรรมกีฬา ดนตรี และการมีส่วนร่วมของชุมชน จึงเป็นจุดเด่นที่ผู้วิจัยและผู้มีส่วนร่วม จะนำมาประยุกต์หาแนวทางในการให้บริการส่งเสริมและสนับสนุน งานวิชาการแก่ชุมชนของสถานศึกษาขนาดเล็ก โดยนำมาทดลองใช้กับโรงเรียนวัดลาดระโห่ง ซึ่งเป็นเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา